

**Protokół ze spotkania Zespołu monitorującego realizację krajowego planu gospodarki odpadami oraz Grupy roboczej ds. gospodarki odpadami krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” w sprawie standardów w zakresie produkcji paliw alternatywnych,
w dniu 10 stycznia 2012 r.**

I. Obecni:

Według załączonej listy obecności.

II. Porządek obrad:

- 1) Wprowadzenie;
- 2) Jean-Michel Kaleta (Prezes Zarządu SITA Polska Sp. z o. o.) – „Uzasadnienie konieczności wdrożenia standardów w zakresie produkcji paliw alternatywnych”;
- 3) Czesław Andryjowicz (PGE GiEK SA) – „Wykorzystanie paliw alternatywnych w energetyce zawodowej”;
- 4) dr inż. Ryszard Szpadt (Politechnika Wrocławska) – „Wstępne propozycje standardów w zakresie produkcji paliw alternatywnych”;
- 5) dr hab. inż. Grzegorz Wielgosiński (Politechnika Łódzka) – „Co można nazwać paliwem alternatywnym”;
- 6) Dyskusja i podsumowanie spotkania.

Ad. 1

Pani Małgorzata Szymborska, zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami, powitała uczestników spotkania, a następnie przedstawiła temat spotkania.

Ad. 2

Prezes Zarządu SITA Polska Sp. z o. o. Pan Jean-Michel Kaleta otworzył dyskusję. Podkreślił, konieczność określenia standardów zarówno dla paliw alternatywnych, jak i produkujących je zakładów, a także, że istnieją dwa kierunki zagospodarowania paliw alternatywnych – w cementowniach, bądź w sektorze energetycznym.

Ad. 3

Przedstawiciel PGE GiEK SA Pan Czesław Andryjowicz przedstawił w swoim wystąpieniu wyzwania, z którymi musi zmierzyć się energetyka w sytuacji, w której planuje uwzględnić „nowe paliwa” w procesie produkcji energii elektrycznej. Zaprezentował definicje paliw (projektowe i inne),

klasyfikację innych paliw (i.paliw) (biomasa, paliwa alternatywne, makulatura i osady ściekowe) dla potrzeb zagadnień związanych z wykorzystaniem paliw w energetyce, korzyści wynikające z wykorzystania i.paliw w energetyce, w tym m.in. uzyskanie świadectw wytworzenia energii z OZE, uniknięcie częściowych kosztów emisji CO₂ oraz zmniejszenie kosztów produkcji energii. Oprócz korzyści wymienił ryzyka inwestycyjne związane z wykorzystaniem i.paliw w energetyce, w tym zagrożenia inwestycyjne (finansowe, techniczne) i operacyjne (finansowe, cofnięcie koncesji, roszczenia pracownicze). Kolejny punkt dotyczył prac, w tym wszelkich analiz i badań, zrealizowanych w GK PGE w zakresie wykorzystania i.paliw – w Elektrowni Bełchatów, Elektrociepłowni Zgierz i Elektrowni Turów. W żadnym z tych miejsc nie spala się i.paliwa, z wyjątkiem biomasy. Na koniec został przedstawiony koszt procesu wdrożenia i.paliw do energetyki oraz zabezpieczenie elektrowni przed dostawą paliw (odpadów) niezgodnych z umową. Elektrownia Turów bierze udział w koordynowanym przez Remondis projekcie „RECOMBIO” badającym możliwości połączenia paliw wtórnych wytwarzanych ze stałych odpadów komunalnych z biomasą, dającego paliwo nie traktowane jako odpad (projekt finansowany w ponad 50% przez UE).

W podsumowaniu znalazł się m.in. wniosek mówiący o istnieniu technicznych możliwości wykorzystania i.paliw w energetyce, co mogłoby być efektywniejsze od wykorzystania tych paliw w spalarniach odpadów, jednak wiązałoby się z przeprowadzeniem prac inwestycyjnych i było obciążone ryzykiem inwestycyjnym. Przedstawiciel PGE GiEK SA podkreślił, że istotne byłoby również opracowanie konkretnych wymagań dla paliw alternatywnych, w których odgórnie ustanowiona byłaby zawartość frakcji biodegradowalnej, co obniżyłoby koszty po stronie elektrowni. Polska Grupa Energetyczna kontynuuje prace nad wykorzystaniem paliw z odpadów komunalnych z selektywnej zbiórki i z komunalnych osadów ściekowych.

Ad. 4

Przedstawiciel Politechniki Wrocławskiej Pan dr Ryszard Szpadt omówił kryteria klasyfikacji paliw z odpadów: : ekonomiczne (np. wartość opałowa), technologiczne (np. zawartość chloru) i środowiskowe (np. zawartość rtęci). Wskazał wszelkie istniejące normy i wytyczne opracowane dla paliw alternatywnych: opracowane przez Komitet Techniczny CEN/TC 26 specyfikacji technicznych dla certyfikowanej formy paliwa alternatywnego (normy), wytyczne opracowane przez GIOŚ dla paliwa z odpadów sprowadzanego do Polski z innych krajów, oraz indywidualne wymagania odbiorców paliwa alternatywnego (np. cementownie). Przedstawiono, że jakość paliw z odpadów określają m.in. takie parametry, jak: wartość opałowa, zawartość popiołu, wilgotność, zawartość siarki, chloru i metali ciężkich. Kolejne zagadnienie dotyczyło systemu zapewnienia jakości paliw, np. poddanie ich licznym kontrolom i badaniom oraz ustalenie receptur paliw wraz z technologią, zgodnie z wymaganiami odbiorcy. Zostały także przedstawione kryteria, w oparciu o które paliwo z odpadów traciłoby status odpadu i stało się produktem oraz ryzyko związane ze zmianą tego statusu. W praktyce jednak Dyrektywa 2008/98/WE (ramowa dyrektywa o odpadach) nie daje takiej

możliwości, ponieważ proces wytwarzania paliwa nie jest uznany za recykling. Na koniec przedstawiono kwestię dotyczącą rozwoju odzysku energii z odpadów w Polsce oraz bariery stosowania paliw z odpadów, takie jak zbyt niskie opłaty za składowanie odpadów, niski poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa, czy brak wsparcia wytwarzania paliwa w systemie prawnym. W podsumowaniu znalazły się m.in. następujące wnioski – konieczność wdrożenia przez wszystkich wytwórców paliw systemów zapewnienia ich jakości (np. poprzez wprowadzenie obowiązku spełnienia wymagań BAT), konieczność certyfikacji paliw z odpadów, zwiększenia kontroli warunków wytwarzania paliw i ich stosowania.

Ad. 5

Przedstawiciel Politechniki Łódzkiej Pan dr hab. inż. Grzegorz Wielgosiński przedstawił definicję paliwa alternatywnego, po czym omówił kwestie dotyczące surowców do produkcji paliw z odpadów komunalnych – RDF (papier, tekstylia, tworzywa sztuczne, drewno, guma) i ich wykorzystanie. Kolejne zagadnienie dotyczyło mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBT) – działania takich instalacji wraz z przykładem ich zastosowania w Niemczech. Zostały podane wartości opałowe RDF wytworzonych w instalacjach MBT, z zaznaczeniem, że są one zbyt niskie dla przemysłu cementowego, o którym wspomniano w dalszej części prezentacji. Następnie poruszono kwestię dotyczącą utraty przez te paliwa statusu odpadu – art. 6 dyrektywy 2008/98/WE (ramowej dyrektywy o odpadach) przewiduje możliwość utraty przez odpady statusu odpadów. Podano także listę odpadów, z których (po spełnieniu odpowiednich kryteriów) najprawdopodobniej będzie można produkować paliwo nie będące odpadem. Jednak może okazać się to nieopłacalne ekonomicznie i wymagać ustanowienia nowych standardów emisyjnych dla jego spalania oraz wielu dodatkowych badań i ekspertyz.

Ad. 6

Pani Beata Kłopotek zainicjowała dyskusję. Podczas dyskusji podkreślono, że w przypadku produkcji paliwa alternatywnego nie należy stosować odpadów niebezpiecznych. W zasadzie reszta wymagań ustalana jest na podstawie umowy z odbiorcą. Przedstawiciel Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla wymienił pięć podstawowych zasad dotyczących wytwarzania i stosowania paliwa z odpadów: powszechne stosowanie kart charakterystyk tych paliw, produkcja w instalacjach posiadających pozwolenie zintegrowane, zachęty ekonomiczne dla energetyki (uznanie części energii z ich spalania jako OZE, określone standardy dla paliw uzależnione od rodzaju instalacji). Zwrócono uwagę, że dużym problemem jest zawartość rozpuszczalników w paliwach, które bardzo często powodują palenie się instalacji.

Podkreślono również, że niezwykle istotne jest zaangażowanie energetyki w zagospodarowanie paliw alternatywnych, których ilość w najbliższych latach będzie rosła, w związku z powstającymi instalacjami MBP. Następnie zauważono, że nie należy oczekiwać na

zmniejszenie wymagań dla spalania paliw alternatywnych, w tym utraty statusu odpadów, gdyż wymagać to będzie ustalenia nowych standardów emisyjnych dla instalacji je wykorzystujących. Należy mieć na uwadze konieczność dostosowania się do nowych wymagań ustalonych dla obiektów energetycznego spalania paliw dyrektywą IED, która może być okazją również do dostosowania instalacji do spalania paliw z odpadów. Poruszono kwestię dotyczącą definicji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – wyrażono opinię, że instalacja do produkcji paliw alternatywnych powinna być instalacją regionalną (jednakże zgodnie z definicją ustawową – nie jest). Zauważono, że rozwiązanie polegające na zastosowaniu instalacji mechaniczno-biologiczno przetwarzania odpadów, w której produkowanej jest również paliwo alternatywne może generować nadmierne koszty, jest droższe niż funkcjonowanie spalarni.

Podsumowując wskazano dwie opcje:

- 1) dla określenia wymagań jakościowych dla paliw alternatywnych – odniesienie do norm CEN,
- 2) zakłady produkujące paliwa z odpadów powinny dostosować się do wymagań BAT.

Na zakończenie Pani Beata Kłopotek poprosiła uczestników o przemyślenie omawianych kwestii i przesłanie drogą elektroniczną uwag i proponowanych dalszych kierunków działań oraz pomoc w sporządzeniu wytycznych dotyczących standardów produkcji paliw alternatywnych, po czym podziękowała uczestnikom za przybycie.

Załączniki:

1. Lista obecności
2. Prezentacja: „Wykorzystanie paliw alternatywnych w energetyce zawodowej”, Czesław Andryjowicz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów
3. Prezentacja: „Paliwa z odpadów. Standardy”, Ryszard Szpadt Politechnika Wrocławska oraz Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.
4. Prezentacja: „Co można nazwać paliwem alternatywnym?”, Grzegorz Wielgoński Politechnika Łódzka

SEKRETARIAT SIECI
„Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel. 22 579 21 69, fax 22 579 21 12
e-mail: sekretariat_sieci@gdos.gov.pl

Daw